Scenariusz zajęć do realizacji w instytucjach kultury

Dotyczy etapu edukacyjnego: I-III

Zaproponowany scenariusz spełnia zapisy z **Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół** właściwe dla I etapu edukacyjnego (klasy I-III szkoły podstawowej) oraz realizuje założenia projektu **„Fascynujący świat nauki i technologii".**

Uzasadnienie:

Celem edukacji wczesnoszkolnej jest wspomaganie dziecka w rozwoju intelektualnym, emocjonalnym, społecznym, etycznym, fizycznym i estetycznym. Należy zadbać o to, aby było świadome przynależności społecznej, dlatego zasadne jest przybliżenie dzieciom instytucji muzeum, celu i zasad jego funkcjonowania. Szkoła powinna stwarzać uczniom warunki do nabywania umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł. Zakładając, że każde dziecko jest uzdolnione, należy uczniom umożliwić wszechstronny rozwój. W trosce o to, aby dzieci odczuwały satysfakcję z działalności twórczej, trzeba stwarzać im warunki do prezentowania swych osiągnięć, np. konstrukcyjnych, dlatego proponowane są zajęcia warsztatowe W trakcie zajęć warsztatowych uczestnicy będą mieli sposobność do rozwoju myślenia, opartego na umiejętności formułowania wniosków poprzedzonych obserwacjami empirycznymi, dotyczącymi historii regionu.

1	**Temat zajęć** (na 6 h dydaktycznych)	**Moja pierwsza wizyta w muzeum (edukacja polonistyczno – społeczna)** **Odra wczoraj i dziś (warsztaty przyrodniczo - plastyczne).**
2	**Cele ogólne**	Uczeń: - poznaje specyfikę muzeum i pracy muzealnika; - poznaje historię Opola i rolę rzeki w dziejach miasta; - rozwija zainteresowanie historią regionu, miasta; - kształtuje ciekawość poznawczą.
3	**Cele szczegółowe** (określające umiejętności uczniów jakie nabędą w ramach zajęć)	Uczeń: - wie, co to jest muzeum i eksponaty muzealne; - właściwie zachowuje się w muzeum, instytucjach kultury; - rozróżnia zbiorniki wodne; - rozróżnia szlaki komunikacyjne i wodne środki transportu; - poznaje dzieje Opolszczyzny; - poznaje zabytki archeologiczne, związane z rzeką i dawne środki transportu; -rozumie rolę i znaczenie rzeki w życiu przeszłych pokoleń.
4	**Metody i techniki pracy**-służące osiągnięciu efektów opisanych w celach szczegółowych	Metody pracy: - prelekcja;

		- pogadanka heurystyczna; - praca z mapą; - pokaz; - krzyżówka; - gry zręcznościowe; - praktyczna – tworzenie modelu barki; - spacer po mieście lub prezentacja multimedialna. Formy pracy: - grupowa; - indywidualna.
5	**Materiały dydaktyczne oraz środki** (np. prezentacje, teksty, karty pracy, słuchowiska, filmy, nagrania itp.)	- wystawy okolicznościowe; - krzyżówki; - eksponaty; - kontury mapy Opolszczyzny; - mapa Opolszczyzny.
6	**Przebieg zajęć** Opis, jak powinny wyglądać warsztaty-może być np. z podziałem na wstęp, część główną i końcową. Powinien zawierać takie elementy jak: - sformułowanie problemu, - zmotywowanie do pracy nad jego rozwiązaniem z pomocą różnorodnych metod i technik pracy (im bardziej zróżnicowane zadania, tym lepsze efekty kształcenia) ukierunkowanych na odkrywanie, przeżywanie, analizowanie, dociekanie, dyskusję, zabawę, doświadczenie, eksperyment… - rozwiązanie problemu - wspólne podsumowanie zajęć - końcowe uznanie wspólnych osiągnięć	**I. Wstęp:** - przywitanie, czynności organizacyjne; - zwiedzanie wybranych sal wystawienniczych; - dzielenie się wrażeniami i emocjami, związanymi z obejrzanymi eksponatami; - zdefiniowanie nazwy geograficznej „Śląsk Opolski" – prezentacja regionu na mapie; - sformułowanie problemu: Jaka była rola rzeki Odry w historii Opola i Opolszczyzny? **II. Faza realizacji:** - rozmowa wstępna na temat rzeki jako szlaku komunikacyjnego; - przedstawienie łodzi i barki jako zabytków archeologicznych związanych z rzeką; - przedstawienie roli rzeki w życiu mieszkańców Opolszczyzny - łowienie ryb, szlak kupiecki dawnych Słowian; - praca w grupach: Grupa 1: gra zręcznościowa – złów swoją rybkę; Grupa 2: rozwiązywanie krzyżówki (hasła do krzyżówki - terminy związane z rzeką); Grupa 3: składanie modelu statku – barki; Grupa 4: szukanie skarbu na zaszyfrowanej mapie Opolszczyzny. **III. Faza końcowa:** - wnioski, próba zdefiniowania poznanych pojęć i zagadnień – pogadanka heurystyczna; - w sprzyjających warunkach pogodowych spacer nad rzekę – pogadanka heurystyczna; w razie niepogody - prezentacja multimedialna na temat rzeki; - pożegnanie.
7	**Opis treści podstawy programowej realizowanych w ramach zajęć** (z rozróżnieniem na przedmioty humanistyczne,	Zajęcia realizowane w salach wystawienniczych, prezentujących takie zagadnienia, jak: historia lokalna, pojęcie czasu w historii.

	matematyczno-przyrodnicze, uczniów zdolnych oraz uczniów z dysfunkcjami /trudnościami w nauce, a także uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych)	Edukacja polonistyczna: - rozwój umysłowy w zakresie wypowiadania się; - dbałość o kulturę języka; - korzystanie z przekazywanych informacji; - uważne słuchanie wypowiedzi i korzystanie z przekazywanych informacji. Edukacja plastyczna: - wyrażanie własnych uczuć i myśli w różnych formach plastycznych. Edukacja społeczna: - współdziałanie z rówieśnikami i dorosłymi; - wiedza na temat znaczenia pracy w życiu człowieka; - umiejętność rozpoznania statusu administracyjnego miejscowości; - znajomość najbliższej okolicy, jej ważniejszych obiektów, tradycji; - wiedza na temat regionu, w którym uczeń mieszka. Edukacja przyrodnicza: - wiedza, jakie znaczenie ma woda w życiu człowieka, roślin i zwierząt; - znajomość zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych, takich jak powódź; - opisywanie życia w wybranych ekosystemach np. w zbiornikach wodnych. Edukacja techniczna; - umiejętność montażu modeli papierowych.
8	**Opis miejsca realizacji zajęć** z uwzględnieniem warunków jakie muszą być spełnione w czasie zajęć, tzn. strefy socjalnej, sposobu realizacji zajęć w razie niepogody, dostępu dla osób niepełnosprawnych, itp.	Sale wystawiennicze przystosowane do prowadzeni zajęć dydaktycznych w grupach, dostępne także dla osób niepełnosprawnych. Zaplecze sanitarne oraz miejsce na spożywanie posiłku. Proponuje się posiłek przed fazą końcową zajęć lub przed spacerem nad rzekę (prezentacją multimedialną).
10	**liczba uczniów, którzy mogą jednorazowo wziąć udział w zajęciach** (wraz z uzasadnieniem)	Maksymalnie w zajęciach weźmie udział 45 uczniów z podziałem na grupy ok. 20-25 osobowe. Uzasadnienie: Zapis z podstawy programowej: „Wskazane jest, aby edukacja w klasach I-III szkoły podstawowej odbywała się w zespołach rówieśniczych liczących nie więcej niż 26 osób”.